

Identitet är berättelser som vi tar till oss eller berättar för oss själva om vilka vi är och inte är. Vem är jag? Vilken är min historia? I svaren syns de berättelser jag gjort till mina. Men också de jag tagit avstånd ifrån.

Åsa Beckman har sett *The mental state of Sweden* och skriver i krönikan *De framgångsrikas självkänsla smittar av sig på Stockholmare* (DN 2014-02-18) att uppsättningen som baseras på intervjuer rör ett stort tema; det att ett ökat antal människor runt om i Sverige känner sig längre och längre ifrån makten.

Som kvinna boende och uppväxt i Norrlands inland står jag i ständig relation till en viss typ av framställningar. Maktlösheten kan vara känslan i kroppen av att någon genom upprepning får manifestera en viss typ av berättelse igen och igen. Framställningar som är med och formar ens identitet, som i media ofta får stå oemotsagda. Känslan i kroppen att i ensamhet göra upp med dem.

Det är inte mannen från glesbygden som förtrollas av kändistätheten i storstaden, som frågar Björn Granath på Dramatens scen hur det står till med Madickens pappa och som förtjust utbrister efter besök i Stockholm att han såg så många kändisar! Det är en framställning av kvinnan som inte lever i det urbana. Hon som oftast är en del i statistiken men sällan en egen röst. Hon existerar i det större ramverk där en människa bedöms efter att vara en globaliserad individualist. Hon får ofta funktionen i den stora bilden av att vara den som är omsorgsfull men just underutnyttjade av sin egen valfrihet. Hon framställs som den enkla, handfasta men som nog är för lite karriärist. Alltför sällan blir kvinnan i glesbygden föremål för sin egen berättelse. Istället får hon en funktion i en subtil uppvärderingsprocess av människoliv i staden. Hennes funktion kan vara att kontrastera berättelsen om hennes medsystem, hon som utnyttjade sin egen valfrihet. Jag tror att det går att argumentera för att Åsa Beckman själv exemplifierar henne, hon som "blev någon".

Vi frågar oss varför allt fler kvinnor lämnar glesbygden utan att syna vad som associeras med berättelsen om kvinnan i staden, mannen i glesbygden och mannen i staden? Vad förenar och vad skiljer dessa berättelse åt och vart finner vi dem? När blir ålder, klass och andra parametrar relevanta att inkludera?

Jag har vuxit upp med idén om att det är större att använda sin egen valfrihet till att flytta än att stanna och försöka påverka livet på en plats. Den idén kommer någonstans ifrån och den är i högsta grad relevant att diskutera för ett hållbart samhälle. Geografisk plats är av stor betydelse, därför är det bra att Åsa Beckman försöker prata om det och visar på vetenskap om hur platsen har påverkat henne. "*De som är uppvuxna i Stockholm underskattar den energin. Känslan i kroppen av att sitta bland människor som på ett eller annat sätt är offentliga. (...) Man ser att man kan förändras. Att man kan bli någon annan. Att man kan tänka stort. Göra stort. Gå långt. Det spelar mindre roll om det är en illusion. Som bekant är det själva tron som är det viktiga.*"

Jag tänker på om det kan skrivas utan att i samma mening cementera att det är i staden som (idén om) den fria människan kommer till sin rätt? Att det är där den som gör stort, går långt, och förändrar har sin hemvist. Beckman skriver att det gott kan vara en illusion. Men det är just i upprepningen som det blir till berättelse. Som det blir till misstro på en plats liksom tro på en annan. Jag tror att bristen av att omges av relevanta berättelser för sitt eget liv är viktig om man vill försöka förstå vad som gör att människor, men också fler kvinnor än män, lämnar glesbygden. Och jag tror inte att offentlighetens ljus för med sig självkänsla. Det är inte "självkänsla" som en storstadsbo på besök i fjällen visar upp. Det är inte är vit "självkänsla" somliga av oss svenskar tar med oss på besök i andra kulturer. Det är privilegiet att inte behöva bry oss om hur andra tecknar bilden av oss, stärkta genom vetenskapen om vårt eget förträde i berättelseskivningar. I nuet och i historien.

-

Clara Bodén
Filmskapare och producent
född 1983, boende i Krokoms kommun, Jämtland
0703595189
claramariaboden@gmail.com